NEDRÁŽNÍ
OBZOR
2
ÚNOR
2019
Internetový magazín Nedrážního republikového výboru Odborového sdružení železničářů na www.osz.org

- Proč být v odborech OSŽ str. 3
- Nastane boom robotů? str. 4
- Méně stresu a vyhoření str. 4
- Pohled protistran str. 5
- Názor MPaO str. 6
- Ze slovenské železnice str. 7
- Vedení NeRV informuje str. 8
- O zdraví... str. 9
- Ples železničářů str. 10
- Tip na letní dovolenou str. 11
- Tip na zimní dovolenou str. 11
- Blahopřejeme str. 12

Místopředsedkyně OSŽ a předsedkyně NeRV OSŽ Bc. Renata Dousková a místopředseda NeRV OSŽ Miroslav Novotný získali na lednovém jednání Nedrážního republikového výboru Odborového sdružení železničářů veřejné poděkování za své zásluhy při kolektivním vyjednávání, a to od předsedů Výborů OSŽ a předsedů a zástupců ZO OSŽ *Foto: Jan Buchta*

ODBORÁŘŮM SDRUŽENÝM V NeRV SE DAŘÍ REALIZOVAT SVÉ PLÁNY

Vyplynulo to ze 7. řádného jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ, konaného dne 29. ledna 2019

Lednové řádné jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ otevřelo aktivity roku 2019, které se už v jeho úvodu jeví většinou pozitivně. A to především v rámci kolektivního vyjednávání. Stále se však vyskytují společnosti, které i přesto, že nedostatek pracovních sil je nutí k ústupkům, činnost odborů se snaží bojkotovat. Velice dobře kolektivní vyjednávání probíhá tradičně v Dopravním zdravotnictví, výrazně se zlepšilo po změně vedení v OHL ŽS, korektní vztahy vedení společnosti a odborů panují v Pars nova (dle slov místopředsedy tamní základní organizace). Situace se zlepšuje i ve firmách, které se dlouhodobě snaží kolektivní vyjednávání bojkotovat, popřípadě přijaté závazky neplnily. V souhrnu je tedy možno konstatovat, že činnost NeRV je v této oblasti vysoce úspěšná a není to pouze zásluhou nízké nezaměstnanosti, ale výrazným podílem vedení NeRV. Proto bylo zcela namístě otevřené poděkování předsedů Výborů a základních organizací OSŽ Bc. Renatě Douskové, místopředsedkyni OSŽ a současně předsedkyni NeRV OSŽ a také Miroslavu Novotnému, místopředsedovi NeRV OSŽ za jejich iniciativu a osobní nasazení při jednání s představiteli společností (např. Trilex, CZ LOKO, Dopravní zdravotnictví), a tím umožnění získat maximální možné navýšení mezd a také řadu různých benefitů.

Foto: Jan Buchta

Pokračování na str. 2

OCENĚNÍ NEJAKTIVNĚJŠÍ DOPISOVATELÉ MAGAZÍNU NeRV

MUDr. Gabriela Ritterová, předsedkyně Výboru OSŽ Dopravního zdravotnictví, a. s., poliklinika Olomouc

Miroslav Novotný, místopředseda NeRV OSŽ a člen Ú-OSŽ

Miroslav Gloss, senior spolupraconvík redakce Obzor

Karel Šimáček, člen Ú-OSŽ, předseda Výboru OSŽ AŽD Praha, s.r.o.

Oldřich Lošťák, předseda ZO OSŽ, Střední škola technická a obchodní Olomouc

Oldřich Sobol, předseda Výboru OSŽ OHL ŽS, a. s. se sídlem v Brně

ODBORÁŘŮM SDRUŽENÝM V NeRV SE DAŘÍ REALIZOVAT SVÉ PLÁNY

Vyplynulo to ze 7. řádného jednání Nedrážního republikového výboru OSŽ, konaného dne 29. ledna 2019

Dokončení ze str. 1

Tato iniciativa bude potřebná i nadále, neboť, přestože i v současném ekonomickém boomu a minimální nezaměstnanosti dochází k propouštění zaměstnanců, případně rušení nejen pracovišť, ale také celých firem, členská základna NeRV roste především vstupem nových základních organizací z dalších společností. Tou poslední, která projevila zájem, je z Dopravního podniku Brno, kde se jedná přibližně o 170 lidí.

Aby byli členové NeRV OSŽ dokonale připraveni nejen na vyjednávání o kvalitním odměňování a získávání befitů pro vytváření pracovní a osobní pohody, ale aby bylo dodržováno vše, co vychází ze zákoníku práce, či nařizují bezpečnostní předpisy a nově GDPR, pořádá NeRV OSŽ také vlastní odborová školení kromě těch, které probíhají v rámci Odborového sdružení železničářů.

Letošní první školení proběhne 5. března od 9,30 hod. ve společnosti AŽD Praha a bude zaměřeno na problematiku pracovně právní – ZP, interní předpisy OSŽ (pojištění odpovědnosti), GDPR, přednášenou lektorem JUDr. Večeřem, dále na oblast BOZP – pracovní úrazy, kontrolní činnost nad stavem BOZP, ochranu před nebezpečnými látkami, rizika na pracovišti s lektorkou D. Žákovou, inspektorkou BOZP. Pro omezenou kapacitu přednáškového sálu je třeba zástupce základních organizací OSŽ přihlásit nejpozději do 22. února.

Účelný pro členy NeRV je také roční kurz přednášek, který probíhá ve spolupráci s Pardubickou univerzitou. Tuto významnou část OSŽ v něm zastupují Oldřich Sobol, Tomáš Šlachta a Luděk Šebrle.

NeRV OSŽ také aktivně spolupracuje se Sdružením nájemníků ČR (SON ČR) a Radou seniorů OSŽ a věnuje jim pozornost i na stránkách svého internetového magazínu. Ten se již dokonale zakořenil v činnosti NeRV, a proto nebylo od věci ocenění nejaktivnějších dopisovatelů, bez kterých se žádný časopis neobejde a na jejich aktivitě je třeba kvalitu jakéhokoliv média stavět.

Pracovní i odborová činnost vyžaduje rovněž důkladný a aktivní odpočinek. Patří sem rehabilitace, kultura i sport. V té poslední oblasti NeRV pořádá řadu turnajů. Jsou to elektronické šipky, kuličky, pétanque, bowling trojic a bowling dvojic. Aktivně přistupuje rovněž ke sportovním akcím pořádaným Ústředím OSŽ. Pro letní seniorské hry je třeba vytvořit tým, který by navázal na dobrá umístění z loňského roku, a proto je nutno, aby jednotlivé základní organizace své zástupce postupně nominovaly.

V závěru jednání byli tradičně drobnými dárky odměněni jubilanti.

Milan Sedlák

Předseda ZO OSŽ DZ poliklinika Praha

Předsedkyně ZO OSŽ DZ poliklinika Přerov

Předseda Výboru OSŽ při TSS, a.s

Místopředsedkyně a předseda ZO OSŽ Trilex

Zájem vstoupit do NeRV OSŽ má odborová organizace Dosidarita z Dopravního podniku Brno, která sdružuje zhruba 170 lidí

Ilustrační foto: Jan Buchta

PROČ BÝT V ODBORECH - OSŽ?

„Členství v odborech není spoření, ale právní ochrana a jistota!“

➔ CO ZABEZPEČUJÍ ODBORY NA CELOSTÁTNÍ ÚROVNI ?

- **OSŽ** je členem Asociace samostatných odborů (**ASO ČR**) s přístupem na tzv. **tripartitu** (**RSHD ČR)**
- zabezpečují **vedení sociálního dialogu s vládou ČR** a zaměstnavatelskými svazy - **SP ČR, KZPS ČR**
- **připomínkování právních předpisů** (legislativa) z hlediska potřeb zaměstnanců (prostřednictvím ASO)

➔ CO ZABEZPEČUJE OSŽ NA PODNIKOVÉ ÚROVNI ?

- **vyjednává** za zaměstnance **podnikové kolektivní smlouvy** (vede dokumentaci PKS), s cílem zaručit důstojné pracovní, mzdové (platové) a sociální podmínky a benefity pro zaměstnance
- prostřednictvím podnikových výborů OSŽ (**PV OSŽ**) a Nedrážního republikového výboru OSŽ (**NeRV OSŽ**) **jedná se zaměstnavateli na vrcholové úrovni** a **připomínkuje právní normy** zaměstnavatele
- provádí **kontroly** nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (**BOZP)** na pracovištích zaměstnavatelů
- **využití volného času, sportovní a kulturní činnost, rekreaci** s příspěvkem v tuzemsku i zahraničí, a to i ve vlastních rekreačních zařízeních, za využití SF a FKSP - další informace na: **http://rekreaceosz.cz/**

➔ ČLENŮM OSŽ NABÍZÍME:

- **nepřetržitý právní servis** (krizová linka - tel.: **602 262 544**) **při vzniku mimořádné události** (MU) při organizování a provozování drážní dopravy a **jiných mimořádností**, vyplývajících z pracovněprávních vztahů;
- **bezplatnou právní pomoc**, včetně zastupování před soudem a **bezplatné poradenství a ochranu** v pracovněprávních otázkách a věcech sociálního zabezpečení souvisejících s pracovněprávními vztahy, dle podmínek stanovených Řádem právní pomoci OSŽ (ŘPP OSŽ);
- **bezplatné poradenství** v problematice **bydlení** na základě smlouvy OSŽ a **Sdružení nájemníků ČR** (SON ČR, tel.: **224 463 343**), další informace na: **https://son.cz/** a e-mailu: **info@son.cz**;
- unikátní **pojištění na odpovědnost** za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem povolání zaměstnavateli prostřednictvím ZO OSŽ; **minimální (nízké) pojistné a finanční spoluúčast** člena OSŽ (zaměstnance) **při značném rozsahu pojištění nad rámec** obvyklých pojistných podmínek (metodická pomoc);
- výhodná **pojištění (soukromá) - pojištění majetku a odpovědnosti občanů** (např. dům, byt, rekreační zařízení, domácnost), **pojištění motorových vozidel** (např. havarijní pojištění, pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla), **cestovní pojištění -** Kooperativa pojišťovna, a.s. - tel.: **957 134 091**
- **nenávratnou dávku z Podpůrného fondu OSŽ** (PF OSŽ) a návratnou bezúročnou půjčku při insolvenci zaměstnavatele, **při tíživých sociálních situacích,** na jejichž zmírnění finanční a hmotné prostředky nestačí, dle podmínek stanovených Statutem PF OSŽ;
- **zastupování zaměstnance při** šetření a objasňování **pracovních úrazů,** kontrola správnosti jejich šetření;
- **právní podporu a metodickou pomoc** ve vybraných oblastech odborové činnosti a BOZP;
- **vzdělávání pro funkcionáře ZO OSŽ a pro všechny členy OSŽ výuka práce na PC** (vícedenní kurzy);
- **informace o aktuálním dění v** působnosti **OSŽ** prostřednictvím **www.osz.org a čtrnáctideníku Obzor** s internetovou **přílohou Nedrážní Magazín Obzor** a **informačního systému OSŽ** s publikací článků s pracovněprávní a BOZP problematikou.

Bližší informace o ODBOROVÉM SDRUŽENÍ ŽELEZNIČÁŘŮ - na www.osz.org

Připravil Milan Sedlák

OPĚT TI NEŠŤASTNÍ (NEBO ŠŤASTNÍ?) ROBOTI

Mám pro vás smutnou zprávu. Holt každý den není posvícení, a tak vám musím sdělit, že k zániku naší galaxie dojde podstatně dřív, než se dosud myslelo. A ten nastane dokonce už za dvě miliardy let.

Původně se počítalo s tím, že Mléčná dráha se podle původních odhadů měla střetnout s galaxií Andromeda a tato apokalyptická srážka měla nastat až za osm miliard let. Vědci nyní ovšem přišli s novým propočtem. K velké vesmírné srážce dojde už za dvě miliardy let, jak jsem uvedl v úvodu.

Aby toho strašení nebylo málo, dodejme, že z pohledu atomových vědců, už je zánik světa tak, jak ho známe, hodně blízko. Za dvě minuty dvanáct. Tolik času zbývá lidstvu do chvíle, než nastane „soudný den". Ano tolik „hodin" prý zbývá civilizaci do záhuby. Ale mýliti se je lidské…

Konec humoru i strašení. Ne vždy se vědci ve svých odhadech a prognózách až tolik mýlí, a tak jim věřme, že to, co nás zajímá z pohledu zaměstnanců nedrážních firem, éra robotů, nastane podstatně dříve a že si ji tedy do sytosti užijeme. Bude probíhat ve dvou fázích. Nejprve se bude uplatňovat to, čemu říkáme umělá inteligence. Ta je v podstatě mrtvá a stroje (roboti) provádějí úkony řízené počítačem prostřednictvím nul a jedniček, které jim tam po jednotlivých číslicích nainstaloval člověk. Ta druhá fáze je prozatím ve stadiu sci-fi. To už se bude jednat o samostatně myslící umělé bytosti, které budou (a to zatím nahání strach) mít schopnost samostatného rozmnožování. Jestli třeba i my nakonec nejsme takovými roboty, vytvořenými někým v hlubokém vesmíru, ponechám vaší fantazii. Já se chci zatím věnovat první fázi, která nás možná už co nevidět zasáhne plnou silou.

Zatím průmyslové roboty v Česku využívá 16 procent firem ve zpracovatelském průmyslu. Mezi velkými podniky nad 250 zaměstnanců je robotizovaných 53 procent společností, ale jen šest procent malých firem, říká statistika. Ale například v Číně, tam, kde zavedli roboty, se počet zaměstnanců snížil až o třicet procent a v Rusku dokonce o 35 procent, v dohledné době by v některých profesích mohl být počet až dvojnásobný, a to už je pořádně vysoké číslo. Co se týče procentuálního poměru využití robotů v práci, vede Jižní Korea, Německo je na třetím a naše republika dokonce na místě dvacátém.

Máme se budoucnosti bát, nemáme se bát? Jak v devatenáctém století dělníci ničili stroje, které jim braly práci, jsem již několikrát zmiňoval. Dnes jsme ovšem vyspělejší společností s minimální nezaměstnaností, tak bychom se neměli mít čeho obávat. Musíme se však na tuto alternativu zodpovědně připravit. Kdo a jak, nabízí se otázka. Odpověď je jednoduchá – rostoucí úloha odborů. Zaměstnavatel, který se ohlíží pouze na svůj zisk, se touto problematikou ani v nejmenším zabývat nebude. Zodpovědný zaměstnavatel bude plně spolupracovat s odbory.

Kudy tedy vede konkrétní a účinná cesta? Odbory mají směr jasný. Jednou z možností je zkracování pracovní doby za stejných platových podmínek. K tomu se přidruží kratší pracovní týden a zaměstnanci budou nejen odpočatější, ale budou mít i větší příležitost k uplatnění svých osobních zájmů, a tak budou i spokojenější. A v tom je přínos uplatňování robotů na pracovištích výraznou výhodou, aniž by se zvyšoval stres ze ztráty zaměstnání.

Ale pozor! Není vše tak jednoduché, jak se jeví. Představte si, že se vrátíte ze zaměstnání, kde organizujete a řídíte práci robotů a doma vás čeká co – opět robot (respektive pro pány robotka). Já to nyní poněkud zlehčím. Nemám totiž na mysli klasického pomocníka v domácnosti, ale robotickou náhražku partnera (respektive partnerky). Ono se ani není čemu divit. Ženy si s tím začaly samy kampaní dnes už přímo hnutím zvaným Time's Up, respektive MeToo, které ovšem nemám v úmyslu bagatelizovat, ani srovnávat s tím, co se nazývá Sexual Harassment, ale pouze zdůraznit, že muži se ženám kvůli tomu na pracovištích začínají vyhýbat, a tak raději přivítají roboty tam… a mnozí nakonec i doma.

V budoucnosti můžeme dokonce, jak jsem se rovněž už zmínil, očekávat vývoj robotů, kteří se svými vlastnostmi začnou stále více přibližovat živým lidem. A to i v erotické oblasti. Že o ně bude velký zájem mezi muži, to z výše uvedených důvodů předpokládám a současná praxe ve světě i u nás to začíná potvrzovat. Jak se však budou ve vztahu k erotickým androidům mužského pohlaví stavět ženy, to je otázka. Třeba vyspělé konstrukce nových robotů dokážou uspokojit i náročné požadavky žen na vlastnosti jejich partnerů (trochu nadsázky snad neuškodí). Berme to jako domněnky a spekulace, neboť realita je zatím ještě hodně hodně vzdálená.

Proč jsem se však o této situaci zmínil. Aby bylo zřejmé, že zavádění robotů se nebude odehrávat pouze na pracovištích, ale zasáhne celé spektrum našeho života. A že nemusí přinášet pouze prospěch a že případné problémy se nebudou pouze týkat (ne)zaměstnanosti, ekonomických výsledků, inflace… ale mohou vytvořit koloběh navzájem se prolínajících složitostí, které bez důkladné přípravy nebudeme umět řešit, umět zvládat. Ekonomové jsou neklidni z toho, když se ekonomice dlouhodobě daří a spekulují o blížící se krizi. Možná to má logiku. Přesto při rostoucím zavádění robotů do výrobních procesů zůstávají klidní. Můžeme z toho tedy usuzovat, že doba vysoké expanze v této oblasti je zatím ještě vzdálená… a my tak máme dostatek času se dokonale připravit.

Konec teorie. Jak jsem již nastínil, prvním významným krokem tedy nemusí být například zisk maxima bonusů, což je svým způsobem pouze taková třešnička na dortu, ale může to být právě důsledný požadavek na zkracování pracovní doby, a to za stejných platových podmínek. Tak na to nezapomeňme při jednání o kolektivních smlouvách. A připravme si samozřejmě také další postupné kroky. Například účinné přesouvání zaměstnanců napříč profesemi a také pracovišti, což ovšem přináší i mnohdy nemalé cestování či dokonce stěhování za prací.

I když se možná nejedná o úplně blízkou budoucnost, čas přesto nečeká. Čas ubíhá, čas běží, čas běží mílovými kroky… a za dveřmi jsou přece na čekané důmyslní roboti – tak ať nás nepřipraví o práci, o chuť do kvalitního života, ale jsou nám ve všech oblastech významným pomocníkem!

Foto: Jan Buchta

MÉNĚ STRESU A VYHOŘENÍ

Světové firmy čím dál tím víc experimentují se zaváděním čtyřdenního pracovního týdne. Slibují si od toho vyšší motivaci a méně syndromů vyhoření. Více volného času pro pracovníky může v některých případech jejich produktivitu navýšit.

Zavedení čtyřdenního pracovního týdne totiž nemělo žádný dopad na výkonnost firmy a zaměstnanci během něj odvedli stejný objem práce. Nebyli však v takovém stresu a dokonce se začali v práci víc angažovat. Leckterá společnost proto opatření zavedla natrvalo. V Česku se však tento trend zatím příliš neprojevuje.

Firmy zkracují svým pracovníkům pracovní týdny v řadě zemích. A to i v Japonsku, které je jinak známé svými nesmírně pracovitými obyvateli. Japonská vláda vede tamní společnosti například k tomu, aby svým zaměstnancům uvolnily pondělní rána.

Ve Velké Británii prosazují tamní odbory čtyřdenní pracovní týden jako svůj dlouhodobý cíl. Do konce tohoto století by měl podle nich být v zemi zaveden plošně. V této snaze tamní odboráře podporuje i opoziční strana Labouristů.

V dnešním době není důvod pro to, aby lidé trávili tolik času v práci. Spousta z nich by ocenila třídenní nebo dokonce čtyřdenní víkendy, vždyť aktivní odpočinek je jednou z nejdůležitějších a často podceňovaných složek každého úspěšného podnikání.

V České republice se zatím firmy do zavádění čtyřdenního pracovního týdne příliš nehrnou, ani odbory na to příliš netlačí. Bojují za kratší pracovní dobu, momentálně usilují o zkrácení o půlhodiny denně. Částečně tomu nahrává rekordně nízká nezaměstnanost, která firmy nutí přetahovat se o zaměstnance pomocí nejrůznějších benefitů.

Avšak některé společnosti i v České republice jdou dál. Pokud zaměstnanec splní svůj měsíční výkonnostní limit, má v následujícím měsíci nárok na čtyřdenní pracovní týden. Novým benefitem lze tedy získat dalších asi 40 volných dnů nad rámec dovolené. Za tyto volné dny není krácena mzda, ani jiné benefity. Obecně jsou však analytici k rozšíření čtyřdenního pracovního týdne v Česku spíše skeptičtí. Vždyť firmy musí v současnosti odříkat zakázky pro nedostatek pracovních sil. V takovém případě nedává zkracování pracovní doby ekonomický smysl, protože by se pouze prohloubil akutní nedostatek zaměstnanců. Firmy, které se rozhodly pro čtyřdenní pracovní týden, jsou tak na českém trhu zcela výjimečné. V zahraničí však těchto firem přibývá.

K určitému zkracování pracovní doby v rámci benefitů ale tuzemské společnosti stále častěji přistupují. Přesto však převládá názor, že plošné zkrácení pracovního týdne by nevyhnutelně vedlo také ke krácení mezd. A v době, kdy zaměstnavatelé trpí zoufalým nedostatkem kvalifikovaných pracovních sil, by to navíc představovalo odmítání zakázek a tlumení ekonomického růstu, což by se opět do tohoto krácení mezd promítlo.

Podle ekonomů se pracovní doba většinou zkracuje v případech, kdy ekonomika čelí dlouhodobě vysoké nezaměstnanosti a Česko se momentálně potýká s opačnou situací.

Je to tedy dilema a v něm se skrývá otázka, co přinese budoucnost… možná už ta nejbližší.

JAK TO VIDÍ ZAMĚSTNAVATELÉ

Hospodářská komora uvádí, že krátkodobě se může vývoj produktivity a vývoj mezd oddělit. Například vlivem situace na trhu práce. Varuje však před situací, kdy administrativními zásahy nebo jejich kumulací může nerovnováha trvat i delší dobu a firmy poškodit. Mezi administrativní zásahy patří například direktivní zvyšování platů ve veřejné sféře, která přebírá zaměstnance soukromého sektoru, populistický růst minimální mzdy a zaručených mezd nebo kombinace se zvýšenou byrokracií, a tím i náklady pro podnikatele. Například populistické návrhy povinného pátého týdne dovolené, zkracování pracovního týdne či zrušení karenční doby.

Vývoj reálné produktivity práce přepočtené na osobu i na odpracovanou hodinu se v loňském roce výrazně odpojil od vývoje reálných mezd. I když obě veličiny rostou, nůžky mezi nimi se výrazně otevřely. Vliv na to měl i fakt, že kvůli vyčerpanému trhu práce docházelo v roce 2018 k významným zpožděním při dodávkách nových strojů a zavádění nových technologií do praxe. Růst produktivity práce proto nebyl tak výrazný, jak se očekávalo.

Vývoj mezd a odměn musí korespondovat s produktivitou práce. Pokud je to zásadním způsobem porušeno, způsobí to vážné finanční problémy jakékoliv entity, firmy i státu, hodnotí Asociace malých a středních podniků a živnostníků. Pokud majitel firmy podlehne tlaku zaměstnanců a bude vyplácet vyšší mzdy, než na kolik podnik vyprodukuje zdrojů, podnik nepřežije. Problémem je to, že se adekvátnost míry růstu mezd pozná až s určitým zpožděním. V době růstu se totiž snese i to, že platy rostou více, než je zdrávo, nicméně v době ekonomické stagnace nebo dokonce krize to na všechny dopadne o to více. Zjednodušeně řečeno, do doby útlumu ekonomiky se dá pouze spekulovat o adekvátnosti výši nárůstu.

JAK TO VIDÍ ODBORÁŘI

Například Českomoravská konfederace odborových svazů (ČMKOS) vidí produktivitu jako hrubou přidanou hodnotu na odpracovanou hodinu. S odkazem na údaje Eurostatu uvádí, že náklady na zaměstnance v Česku jsou velmi nízké, deváté nejnižší z 28 současných států Evropské unie.

Podíl náhrad (mezd) na zaměstnanou osobu na přidané hodnotě u nás patří k nejnižším v Evropě. Tedy zároveň platí, že podíl provozního zisku na přidané hodnotě patří v Česku mezi nejvyšší: v roce 2000 to bylo 58,5 procenta, v roce 2010 56,4 % a v roce 2017 54,4 %, zbytek do sta procent pak vždy představuje podíl náhrad (mezd) zaměstnanců.

Podle dalších podkladů ČMKOS se ukazuje, že v letech 2016 a 2017 (za celý rok 2018 ještě nemá v době uzávěrky k dispozici konkrétní data) se vyvíjejí mzdy rychleji než produktivita. Odbory předpokládají, že je možné, aby mzdy rostly krátkodobě rychleji než produktivita práce. Rychlejší růst mezd než produktivity uvede do „normálních" relací podíl mezd a zisků na přidané hodnotě. Růst mezd tlačí firmy k růstu investic do technologií a strojů či k lepší organizaci výroby. Nedomnívají se, že tlak na růst mezd v posledních letech by mohl negativně ovlivnit konkurenceschopnost české ekonomiky. Jedná se o makroekonomický pohled a vedle toho vždy záleží také na situaci konkrétních firem. Na druhou stranu je podle odborů třeba, aby se česká ekonomika vymanila z pasti nízkých mezd. Nedomnívají se, že by její konkurenceschopnost byla i po téměř třiceti letech od začátku ekonomické transformace založena pouze na nízkých mzdách.

Stejně jako ČMKOS či jiné odborové centrály řeší tuto problematiku také OSŽ – na snímcích Jana Buchty záběr z jednání NeRV OSŽ

SNAHA O VYŠŠÍ KONKURENCESCHOPNOST

V současné době se zároveň rozhoduje o budoucí pozici českých firem. O jejich produktivitě, inovačních schopnostech, o konkurenceschopnosti. Vláda loni zveřejnila, že dokončuje Národní investiční plán pro roky 2019 až 2030, který má zahrnout přes 17 tisíc projektů za 3,45 bilionu korun. Letos pak kabinet například schválil nárůst o více než 17 miliard korun na investice do výzkumu, vývoje a inovací, které se do roku 2020 budou řídit cíli Národní výzkumné a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (takzvanou Národní RIS3 strategií). Dokument nyní počítá s 247,98 miliardami korun, v roce 2016 to bylo 230,33 miliard.

Informovalo o tom ministerstvo průmyslu a obchodu dohlížející na Iniciativu Průmysl 4.0, která byla schválena vládou v roce 2016. Jejím dlouhodobým cílem je udržet a posílit konkurenceschopnost České republiky v době nástupu tzv. čtvrté průmyslové revoluce, tedy zejména robotizace a digitalizace.

Úspěšnost vládních a ministerských koncepcí, iniciativ a plánů však prověří až praxe.

Předpokládá se však další růst produktivity. Hlavní vliv budou mít investice do technologie. Postupné pokračování v robotizaci a automatizaci a celkově technologický pokrok.

Řada průmyslových odvětví v Česku se produktivitou výrazně blíží vyspělým zemím. Růstu produktivity bude pomáhat i aktuálně nízká míra nezaměstnanosti, která nutí firmy do robotizace a vyšší automatizace závodů. Je třeba si však dát pozor na bezhlavé zaměstnávání nízko kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí, což logicky z dlouhodobého hlediska k růstu produktivity nepovede. Firmám však levní zahraniční pracovníci vyhovují. Zaměstnanci z východu Evropy berou za stejnou práci dlouhodobě méně peněz než Češi. Zejména o Ukrajince mají přitom firmy v době nízké nezaměstnanosti stále větší zájem. Ministryně práce a sociálních věcí Jana Maláčová proto chce spolu s odbory platovou nerovnost odstranit.

Odbory požadují, aby zahraniční pracovníci dostávali 1,2násobek takzvané zaručené mzdy, což je minimální odměna odstupňovaná podle složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce. Druhou navrhovanou variantou je takzvaný mzdový medián, tedy odměna v daném oboru, na jakou dosáhne přesně polovina pracovníků. Svůj návrh poslali odboráři vládě. Návrh má bránit zneužívání ukrajinských pracovníků. Ministryně Jana Maláčová zase zdůraznila, že zahraniční pracovníci by měli dostat stejnou mzdu jako místní zaměstnanci a nemohli by tak konkurovat levnou prací.

Řada českých firem má ceny své produkce určeny svými zahraničními mateřskými společnostmi. Mnohé firmy jsou pak v postavení subdodavatelů a ceny také nemohou snadno měnit. Nízké ceny české produkce jsou pak jedním z důvodů nízké produktivity české ekonomiky. A protože jsou realizované ceny nízké, jsou nízké i mzdy. Jsme málo produktivní, ale generujeme vysoké zisky! Co se týče vlastní produktivity, ta nezáleží jen na pracovním nasazení jednotlivých pracovníků, ale odvíjí se od celkové modernizace výroby.

Záleží také na tom, na jaký stupeň produkčního řetězce se ekonomika zejména orientuje. Pokud se zaměřuje na výzkum a vývoj nebo na finální prodej, vykazuje vyšší produktivitu právě už jen z tohoto titulu. Na těchto stupních produkčního řetězce lze totiž spíše zajistit vyšší přidanou hodnotu. Naopak na úrovni výrobní či logistické je přidaná hodnota nižší. Zejména jedná-li se o relativně prostou průmyslovou výrobu, například kompletaci. A my víme, že jsme více či méně stále považováni za jakousi montovnu.

V globalizované ekonomice relativně více zinkasuje ten, kdo umí vynalézat a kdo umí prodávat, než ten, kdo zboží umí dobře uskladnit nebo vyrobit. V oblasti výroby a skladování je totiž mnohem větší konkurence než v oblasti vynalézání či finálního prodeje, respektive marketingu. Právě ve vynalézání, výzkumu, vývojářství a marketingu se lze v globalizované ekonomice snáze odlišit a dosáhnout jedinečnosti.

Česká ekonomika je stále v příliš velké míře zaměřena na vlastní výrobu a vlastní skladování. Ty jsou přitom víceméně stejné napříč firmami a zeměmi. Tudíž relativně nízká produktivita naší republiky je výsledkem právě i tohoto.

CO NA TO MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU

Nedostatek pracovních a výrobních kapacit zpomaluje ekonomiku

České republice krize v této oblasti zatím nehrozí, ale i tak je třeba ji řešit, navíc se současně musí zaměřit na inovace a lepší podnikatelské prostředí. Naštěstí ji prozatím zásadně neohrožují panující obchodní války, což by se v těchto oblastech výrazně negativně projevilo.

Podle aktuálně vydané čtvrtletní zprávy Ministerstva průmyslu a obchodu (MPO) „Analýza vývoje ekonomiky ČR – leden 2019“ stojí za zpomalováním tuzemské ekonomiky právě nedostatek pracovních a výrobních kapacit. Výsledky naznačují možnost kulminace a ukončení dlouhodobého růstového trendu zaměstnanosti.

Vzhledem ke stále nízké nezaměstnanosti a rekordnímu převisu volných pracovních míst nad počtem nezaměstnaných, lze i v následujících měsících očekávat stále dynamický růst mezd. Vývoj v zahraničí stále skýtá největší rizika a nejistoty. To se týká především podoby vystoupení Spojeného království z EU.

I přes varovné signály přicházející především z finančního trhu a rostoucí rizika, MPO nadále očekává, že české ekonomika po zpomalení růstu v roce 2018, si udrží přibližně stejnou dynamiku i v roce 2019. Vývoj na trhu práce bude i nadále přispívat k růstu spotřeby domácností a příliv prostředků z fondů EU spolu s potřebou akcelerace technologických inovací by měl posilovat investiční výdaje firem. Nejistý je příspěvek čistých exportů, který bude negativně ovlivňován slábnoucími vývozy a dynamičtěji rostoucími dovozy. Po počátečním zrychlení inflace až k horní hranici tolerančního pásma inflačního cíle by mělo ve druhé polovině roku 2019 dojít i vlivem obnovené apreciace koruny k jejímu přiblížení k cíli. Měnově-politické sazby by měly v první polovině roku růst nad dvouprocentní úroveň.

Analýza se podrobněji věnuje vlivu obchodních válek mezi Čínou a USA na domácí ekonomiku. Při zachování současného stavu je celkový negativní šok na roční HDP ČR odhadován jako poměrně nevýznamný. Podle analýzy by se mohl pohybovat v rozmezí od 3,6 mld. Kč do 6,1 mld. Kč. Pokud by došlo k zatažení Evropy do obchodního konfliktu tím, že USA uvalí cla na dovoz automobilů z EU, dopad na tuzemský HDP by byl přibližně ve výši 15,6 mld. Kč. V případě silně nepříznivého scénáře, který počítá s uvalením 25 % cla na veškerý dovoz do USA, by pokles poptávky oslabil českou ekonomiku o 28,5 mld. Kč až 40,5 mld. Kč.

Pro zlepšení konkurenceschopnosti a dlouhodobých růstových vyhlídek české ekonomiky analýza doporučuje mj. větší podporu inovací a odbourávání převážně rušivých dopadů daní a dotací na trhu se zbožím. Právě u těchto dvou pilířů indexu konkurenceschopnosti, které mají významný dopad na dlouhodobý růst u HDP ve starých členských státech EU15, ČR zaostává. I přes dosavadní vládní snahu je patrné, že nízké inovační schopnosti, vysoké břímě vládních regulací a složitý systém daní a dotací nepřispívá k dlouhodobému růstu HDP. Nechceme-li čekat až odezní výhoda stále ještě relativně vysoké, i když postupně klesající, cenové konkurenceschopnosti, hlavní úsilí by mělo být směřováno k podpoře inovací, odbourávání administrativní zátěže pro podnikání a zjednodušování daní.

Ze zdrojů OZŽ

Miroslav Gloss

NA SLOVENSKÉ ŽELEZNICI TO VŘE!

Ve středu 23. ledna se před budovou Generálního ředitelství Železnic slovenské republiky v Bratislavě sešla tisícovka zaměstnanců a odborářů, aby vyjádřili podporu svým zástupcům v kolektivním vyjednávání.

Platnost kolektivní smlouvy ŽSR skončila s rokem 2018 a zaměstnavatel vydal vnitřní opatření bez dohody se sociálními partnery, kterým rozhodl o tom, že hodlá garantovat jen jím vybrané benefity.

Odborové centrály působící na ŽSR, včetně OZŽ, proto vstoupily do stávkové pohotovosti. Zaměstnavatel navrhl řešení mzdové problematiky zavedením garantovaných mimořádných prémií, pokud bude dosaženo dobrého hospodářského výsledku, což zástupci zaměstnanců nepřijali. Podle místopředsedkyně OZŽ Dariny Fabuľové by došlo k nerovnoměrnému mzdovému nárůstu mezi zaměstnanci a zaměstnavatel vůbec konkrétně neuvedl, o jak vysoké částky by mělo jít. Odbory požadují stejnou částku pro všechny zaměstnance ve výši 100 euro do tarifní mzdy. Pouze spravedlivé mzdové ohodnocení a dobré pracovní podmínky může podle odborářů zajistit jen uzavřená platná uzavřená kolektivní smlouva a fungující sociální dialog.

Protestující železničáře přišla podpořit také viceprezidentka KOZ SR Monika Uhlerová. Účastníci protestního shromáždění přijali prohlášení, kterým vyjádřili plnou podporu kolektivním vyjednavačům v jejich snaze o uzavření Kolektivní smlouvy ŽSR na léta 2019 - 2020. Odmítli také způsob, kterým generální ředitel ŽSR Ing. Juraj Tkáč přistupuje k sociálnímu dialogu a žádají generálního ředitele a vedení ŽSR o obnovení dialogu, především pak o urychlené uzavření kolektivní smlouvy, která bude zaměstnancům garantovat spravedlivé mzdové ohodnocení, dobré pracovní podmínky a sociální jistoty. Své oprávněné zájmy jsou pak rozhodnuti prosazovat všemi zákonnými prostředky, včetně stávky. Další kolo vyjednávání o uzavření kolektivní smlouvy mělo proběhnout 31. ledna 2019.

Kauza Polsko

Milan Sedlák, Bohumír Dufek

Výzva odborového svazu pracovníků zemědělství a výživy – Asociace svobodných odborů ČR

Ač se tento článek zdá na hony vzdálený problematice, o kterou bychom se jako nedrážní měli zajímat, jsem ji jist, že ho nikdo z čtenářů nepřehlédne. Týká se potravin, které běžně konzumujeme, a týká se také Asociace svobodných odborů, ve které rovněž figuruje OSŽ, a tím logicky i NeRV.

Ministr zemědělství Miroslav Toman v rámci kauzy, která v tomto měsíci rozhýbala klidnou atmosféru zimních dnů, které se zrovna nevyznačují sněhovou kalamitou, uvedl, že část zkaženého masa z Polska se dostala i do České republiky, ačkoliv dříve úřady ujišťovaly, že Česko je mimo země s kontaminovaným masem.

Hlavní polský veterinář ve čtvrtek přiznal, že Polsko vyvezlo do deseti zemí Evropské unie 2,7 tuny podezřelého hovězího.

Podle ministra šlo v případě Česka o zhruba 300 kilogramů hovězího v Praze, Varnsdorfu, Novém Bydžově a Kostelci nad Labem. Jedna zásilka o hmotnosti 100 kilogramů byla vrácena po apelu polského obchodníka zpět do Polska. Ústřední ředitel Státní veterinární správy Zbyněk Semerád uvedl, že maso nemusí být závadné, ale zpracovávalo se v závodech, kam šla i problematická zvířata.

Ministr zemědělství vyzval občany, aby se polskému hovězímu vyhýbali a dali přednost české produkci. Česká republika případně zavede mimořádná veterinární opatření, kterými by se omezil obchod, aby se polské hovězí maso do ČR nedostávalo, ale až po konzultaci s Evropskou komisí.

Ovšem zákazníci se podle něj mají dotazovat i v restauracích, odkud maso pochází.

Konzumace hovězího z nemocných krav může lidem způsobit vážné zdravotní problémy. Jde o otravy z jídla se závažným průběhem, zánět mozkových blan, zánět kostí a kloubů nebo o těžkou formu sepse.

■

Odborový svaz pracovníků zemědělství a výživy – Asociace svobodných odborů ČR vyzývá ministra zemědělství Ing. Miroslava Tomana a vládu České republiky, aby urychleně zastavila dovozy hovězího masa a výrobků z této suroviny z Polska.

Polská veterinární správa selhává při kontrolách v masokombinátech a na jatkách.

Současně žádáme vládu, aby byly provedeny kontroly ve všech prodejních řetězcích a prodejnách potravin a následně vyřazeny všechny polské výrobky obsahující hovězí maso z prodeje.

Požadujeme, aby dovozci a prodejci hlásili jakékoliv další dovozy polských výrobků z hovězího masa, než budou uvedeny na trh v České republice.

Žádáme vládu, aby byl kontaktován evropský úřad na kontrolu potravin a bylo uplatněno "ustanovení předběžné opatrnosti" v návaznosti na kontroly veterinární správy.

Žádáme dodržení potravinových standardů podle evropské legislativy, nařízení Evropského parlamentu a Rady EU.

Jsme zásadně proti, aby se v České republice prodávaly výrobky z kontaminovaného masa, které ohrožují zdraví našich občanů.

Bohumír Dufek
předseda OSPZV-ASO ČR

Ilustrační foto: Jan Buchta

Bc. Renata Dousková, Miroslav Novotný

Informace z Drážního úřadu

Schválení nových nákladních vozidel

Koncem loňského roku schválil Drážní úřad nové typy drážních vozidel určených pro nákladní dopravu. Jedním z nich je cisternový vůz typu Zacens o objemu 80 metrů krychlových výrobce Tatravagonka Poprad. Zde se schvalovala odchylka od již schváleného typu. Nová varianta označená jako D je určena pro společnost RYKO Děčín. Ve druhém případě jde o cisternový vůz výrobce Legios Loco. Jedná se o provedení cisterny s objemem 99 metrů krychlových. Vůz nese řadové označení Zacns a byl vyroben jako nový typ s typovým číslem 9-3129.0.

M.N.

Spojení Alstomu se Siemensem blokuje evropská komise

Po celém světě by nový evropský železniční gigant zaměstnával na 60 tisíc lidí

Obří fúze se nekoná. Evropská komise (EK) zablokuje spojení železničních aktivit francouzské společnosti Alstom a německé firmy Siemens. Spojením měla vzniknout druhá největší firma v odvětví s ročními tržbami zhruba 15 miliard eur (384 miliard korun).

Sloučený podnik by byl zhruba poloviční v porovnání s čínským státním podnikem CRRC, ale dvakrát větší než kanadský Lombardier. Brusel požadoval sdílení technologií k výrobě vysokorychlostních vlaků třetími stranami déle než pět let, což Siemens odmítnul. Evropská unie se také obává, že obě firmy dohromady disponují příliš velkou tržní silou co do objemu vozového parku a v oblasti signalizace, technologií a médií. Siemens investuje stovky milionů eur do průmyslového centra v Berlíně.

Siemens a konkurenční Alstom oznámily dohodu o spojení svých železničních aktivit už v září 2017 se záměrem lépe obstát v mezinárodní konkurenci. Globální železniční trh nyní ovládá čínská CRRC. Evropská komise, která je exekutivním orgánem EU, příslušné zamítavé stanovisko podle zdrojů vydá zřejmě už 6. února. Rozhodnutí musí zveřejnit nejpozději 18. února.

M.N.

Bydlení pro tisíce lidí

Rok 2019 bude pro Prahu důležitý také z pohledu bydlení. Na příští rok totiž plánují developeři zahájení výstavby na velkých prázdných plochách v širším centru města. Ty jsou podle odborníků i politiků jedním z mála nástrojů, jak zpomalit strmý růst cen bytů v metropoli.

První začne stavět společnost Sekyra Group. V příštím roce by ráda začala budovat čtvrť Smíchov City na území smíchovského nádraží pro více než tři tisíce obyvatel.

V severní části chce firma zahájit výstavbu v druhém čtvrtletí 2019. V jižní zóně čeká společnost na získání stavebního povolení. Případné změny v projektu by se měly dotknout spíše časově vzdálenějších etap.

Další výstavbu plánují také na Rohanském ostrově, kde má vzniknout čtvrť Rohan City s byty pro tři a půl tisíce lidí. První dva nové domy projektu mají vyrůst naproti stanici metra B Invalidovna. Vedení Prahy hodlá také pohnout s přípravou možné zástavby v areálu bubenského nádraží.

V případě Nákladového nádraží Žižkov chce Praha koupit centrální památkově chráněnou budovu, která by se měla stát jádrem celého území.

Co čeká Prahu v roce 2019

- Další práce na Národním muzeu
- Bourání hasičské stanice v Argentinské – nová základna nahradí původní dřevěnou z roku 1942.
- Parkovací zóny – systém parkovacích zón by se měl na jaře rozšířit do Prahy 9.
- Mobilní signál v metru – Je v plánu pokrytí dalších 21 stanic metra mobilním signálem.
- Metro D – měl by začít geologický průzkum za 930 milionů korun pro výstavbu metra D.
- Diagnostika Palackého mostu – TSK prověří Palackého most před velkou rekonstrukcí. Revitalizace náměstí – začít by měly práce na Václavském, Malostranském i Karlově náměstí.
- Nové mosty – začnou projektové práce na novém Dvoreckém mostě mezi Prahou 4 a 5.
- Stavět se bude provizorní lávka v Troji.
- Parkovací dům – začne stavba parkovacího domu na Černém Mostě.

M.N.

Na lukrativních pozemcích Českých drah

bude stavět i Penta

Nákladové nádraží Žižkov patří mezi největší rozvojová území v širším centru Prahy. Mohlo by na něm vzniknout přibližně 10 tisíc bytů. O pozemky se tu dělí developeři Luděk Sekyra a Central Group Dušana Kunovského. Nově do areálu vstupuje skupina Penta Investments.

Penta považuje za vhodné, aby pozemky sloužily hlavně k bydlení. Připravuje výstavbu přibližně 500 bytů podél ulic Malešická a K Červenému dvoru. Náklady na projekt jsou odhadovány na dvě miliardy korun.

Parcely vlastní České dráhy, v dlouhodobém pronájmu je má ale firma RailReal, v níž mají vedle drah podíl společnosti Sudop a nyní také Penta. Dohoda je taková, že České dráhy firmě RailReal pozemky prodají poté, co Penta získá pro projekt územní rozhodnutí a stavební povolení. Na pozemcích dnes stojí stavby různých provozoven a jejich okolí je neupravené. České dráhy plánují budovy po jejich vyklizení zbourat a dokončit scelení celého území, tím výrazně zvýšit cenu pozemků.

Podobně mají České dráhy nastavenu spolupráci s developerem Sekyra Group na jiné části nákladového nádraží Žižkov a rovněž v areálu Smíchovského nádraží. Na těchto nevyužívaných pozemcích plánuje Sekyra Group postupně stavět nové čtvrti.

Pentě se zase osvědčila spolupráce se Sudopem na drážních pozemcích u hlavního a u Masarykova nádraží v Praze. Rozvoj areálu nákladového nádraží Žižkov už léta brzdí stavební uzávěra. Penta to vidí optimisticky. První domy na brownfieldu by se mohly začít stavět v roce 2021.

M.N.

Veškerá veřejná doprava bude zdarma,

ale v Lucembursku

Obrovskou změnu v dopravě chystá Lucembursko. Ve svém rozsahu bude první na světě. Veškerá veřejná doprava včetně vlaků a autobusů bude úplně zdarma!

Nový vládní projekt přinese revoluci ve veřejné dopravě. Ujal se ho nový lucemburský premiér Xavier Bettel. Obyvatelé Lucemburska po realizaci plánu budou moci jezdit vlaky, autobusy i tramvajemi úplně zdarma. Důvodem zásadního rozhodnutí je snaha zabránit dalšímu znečišťování ovzduší a vyřešit dopravní zácpy ve velkých městech. Podle vlády zejména hlavní město Lucemburska trpí chronickým dopravním přetížením, přestože tam bydlí pouze 110 tisíc lidí. Za prací tam ale dojíždí dalších 400 tisíc lidí. Vláda musí vypracovat podrobné detaily návrhu - například jak naložit s vozy první třídy ve vlacích.

Lucemburská vláda už letos zavedla výhodné jízdné a slevy zejména pro děti a studenty. Od roku 2020 by ale mělo být veškeré jízdné úplně zrušeno. Nová lucemburská vláda pro své obyvatele chystá i další významné změny. Chce například zlegalizovat rekreační užívání marihuany nebo zavést dva nové státní svátky.

M.N.

MUDr. Gabriela Ritterová

Vážení přátele,

končíme kapitolu věnovanou výhradně mužským potížím. Po zbytnění a zánětech prostaty, je na řadě onkologické onemocnění.

Rakovina (karcinom) prostaty postihuje muže převážně po padesátém roce života a starší. Představuje nejčastější mužské nádorové onemocnění. Druhou nejčastější příčinou smrti na nádory u mužů. Při histologickém vyšetření u mužů nad 50 let zachytíme nádorové buňky u více než 40% pacientů, po osmdesátce ve více než 80%.

Rizikové faktory. Jednoznačnou příčinu vzniku rakoviny prostaty neznáme. Existuje určitá souvislost s dietními zvyklostmi, nadbytkem živočišných tuků a červeného masa. Naopak muži konzumující často ryby (především lososa), drůbež, zeleninu (hlavně rajčata, červenou papriku) a ovoce mají riziko nižší. Protektivní vliv má i sluneční záření související s vitamínem D. Dalším rizikovým faktorem je genetická zátěž, přítomnost onemocnění u ostatních mužů v rodině. Jestliže je postižen jeden přímý příbuzný (bratr, otec), riziko se zdvojnásobuje. Při onemocnění dvou nebo více příbuzných vzrůstá riziko postižení 5–10x.

Plošný skríning – postup, kdy je všem mužům v určité věkové skupině (obvykle mezi 50 a 75 lety) provedeno testování na prostatický specifický antigen (PSA). Cílem je zvýšit záchyt onemocnění a snížit úmrtnost. K prevenci jednoho úmrtí na rakovinu prostaty musí být PSA vyšetřeno u 1410 mužů, je to vysoké číslo a vysoké ekonomické náklady. V současné době není plošný skríning prováděn v žádné evropské zemi.

Včasný záchyt rakoviny prostaty – testování PSA **pouze u mužů, kteří mají zájem** o svoje zdraví a k testování se aktivně přihlásí. Nejedná se o politiku státu, ale o aktivitu konkrétního muže směřující k uchování jeho dobrého zdravotního stavu.

Průběh. Stanovení stadia rozsahu onemocnění (staging) je důležitý pro volbu optimální léčebné metody. **Tři hlavní stádia** – T stadium – lokalizované, pro stanovení lokálního rozsahu nádoru, je postižena jen prostata. Se stupněm pokročilosti nádoru, obvykle narůstá hodnota PSA. Ke stanovení vysoce přesného odhadu T je užitečnější použití kombinace PSA, vyšetření per rektum a histologické diferenciace zjištěné při biopsii. N stadium – lokálně pokročilé, je postižení uzlin, je možno stanovit histologicky z uzlin odebraných při otevřené nebo laparoskopické operaci – lymfadenektomie. Předoperačně diagnostikujeme postižení lymfatických uzlin sonograficky, CT vyšetřením, magnetickou rezonancí. M stadium – generalizované, metastázy. Nejčastějším místem metastatického postižení je axiální skelet. Nejcitlivějším vyšetřením průkazu diseminace je scintigrafické vyšetření. Místa dalších metastáz mohou být vzdálené lymfatické uzliny, plíce, játra, mozek.

Diagnostika. Většina karcinomů prostaty se diagnostikuje v časném stádiu. K diagnóze vede zjištění vyšší hodnoty *nádorového marker – PSA (prostatický specifický antigen). Je produkovaný téměř výhradně epiteliálními buňkami prostaty a je specifický pro prostatu nikoliv pro karcinom prostaty /KP/ (jeho hodnoty mohou být zvýšeny u nemaligních stavů, benigní hyperplazie, prostatitida). U hodnot PSA mezi 4–10 ng/ml je pravděpodobnost KP asi 25 až 35 %. U hodnot PSA nad 10 ng/ml je to 50–80 %.

Vyšetření PSA provádí praktický lékař v rámci preventivního vyšetření, pacienta odešle k urologovi. Testem PSA jsme schopni zachytit rakovinu prostaty v časném stádiu, v době, kdy ji nelze prokázat žádnou jinou metodou. Hlavní přínos spočívá v tom, že včas zachycený nádor můžeme účinně léčit i úplně vyléčit.

*Vyšetření prostaty přes konečník (per rectum) není specifické pro potvrzení KP, objektivizuje zvětšenou prostatu.

*Transrektální ultrasonografické vyšetření TRUS umožňuje identifikovat podezřelé léze, zvyšuje přesnost cílení biopsie prostaty.

*Biopsie (aspirační jehlová biopsie) je standardním postupem k získání materiálu pro histologické vyšetření. Provádí se ambulantně pod sonografickou kontrolou (TRUS), bez anestezie nebo v lokální anestezii, ve cloně antibiotika. Výskyt komplikací vyžadujících hospitalizaci je velmi nízký. Odběr vzorků je prováděn z lézí podezřelých při palpačním nebo ultrazvukovém vyšetření. V případě negativní biopsie a trvajícím podezření přítomnosti KP je vhodné biopsii opakovat. **Bez histologického ověření není stanovena diagnóza!**

Klinické příznaky. Rakovina prostaty se v počátečním stadiu nejčastěji neprojevuje žádnými příznaky. Další příznaky jsou podobné těm při benigní hyperplazii prostaty: oslabený proud moči, časté močení v noci, opožděný začátek močení, pocit neúplného vyprázdnění močového měchýře. Mikční potíže jsou většinou příznakem pokročilého onemocnění. Hematurie (krev v moči), hemosperma (krev v spermatu), erektilní dysfunkce. Velmi pozdním příznakem jsou bolesti kostí nebo zlomeniny, které svědčí pro velmi pokročilé onemocnění s metastázami v kostech.

Léčba karcinomu prostaty, jako léčba jiných nádorů, závisí na rozsahu onemocnění. Pouze pacienti s *lokalizovaným onemocněním* mají naději na trvalé vyléčení. Metodou volby je v této fázi **operace**. Nachází-li se nádor jen v prostatě - lokalizovaný karcinom, lze onemocnění vyléčit odstraněním celé prostaty jejího pouzdra a semenných váčků – **radikální prostatektomie**. U starších nemocných může mít stejný účinek ozáření prostaty-radioterapie. **Počáteční stav je úplně vyléčitelný.**

Pokročilý karcinom prostaty lze léčit, šance na úplné vyléčení je podstatně nižší. V pokročilém stadiu, kdy se předpokládá přítomnost vzdálených metastáz (nádorové buňky se dostanou do jiných orgánů, do mízních uzlin, do kostí), používá se **hormonální léčba**. Je to dáno tím, že prostata, i nádor v ní, roste pod vlivem mužských pohlavních hormonů, které se tvoří ve varlatech. Léčba spočívá v operačním odstranění varlat – **chirurgické kastraci**. Urologové mají k dispozici léky, které produkci pohlavních hormonů výrazně sníží – **farmakologická kastrace**. Tato léčba má omezenou dobu účinnosti a po jisté době u některých pacientů dochází k progresi onemocnění. V těchto případech je poslední možností podání **chemoterapie**.

Nejmodernějším způsobem provedení výkonu je použití operačního robota – **robotická asistovaná radikální prostatektomie**. Jedná se o vylepšenou laparoskopii.

Nejčastějšími dlouhodobými komplikacemi po operačním výkonu jsou potíže s udržením moči a s erekcí.

Mužům, doporučujeme návštěvu urologa po 40. roce věku (i starším). Urolog muže vyšetří, vysvětlí celou problematiku, provede odběr PSA, podle výsledku doporučí další postup, provede všechny potřebné kroky.

Nebuďte lhostejní ke svému zdraví! Předcházejte komplikacím v budoucnu!

Odborové sdružení železničářů – Ústředí OSŽ Praha a základní organizace:
SDC Olomouc, ŽST Olomouc hl. n., DKV Olomouc, ŽP Olomouc, RSM Olomouc
České dráhy, a. s., OCP a OCÚ východ, ROC Olomouc, RP ZAP Olomouc, RSM Brno
Správa železniční dopravní cesty, státní organizace,
Oblastní ředitelství Olomouc, Stavební správa východ
ČD Cargo, a. s. – PP Olomouc • **DPOV, a. s.** • **Dopravní zdravotnictví a. s.** •
Poliklinika Agel Olomouc

Vás srdečně zvou na 19. reprezentační

PLES ŽELEZNIČÁŘŮ

V PÁTEK 1. 3. 2019 OD 19:30 HOD.

v prostorách Regionálního centra Olomouc

K tanci a poslechu hrají

MORAVIA BIG BAND • JAN SMIGMATOR
VIDEODISCO

OSŽ · České dráhy Národní dopravce · SŽDC · Cargo

APARTMÁNOVÝ DŮM ORION

ŘECKO - LEPTOKÁRIE

Turnus	Termíny	Počet dní	Cena za osobu
1.	10.06. – 20.06.	11	7 000,-Kč
2.	20.06. – 01.07.	12	7 700,-Kč
3.	01.07. – 11.07.	11	8 100,-Kč
4.	11.07. – 22.07.	12	8 600,-Kč
5.	22.07. – 01.08.	11	8 100,-Kč
6.	01.08. – 12.08.	12	8 600,-Kč
7.	12.08. – 22.08.	11	8 100,-Kč
8.	22.08. – 02.09.	12	8 600,-Kč
9.	02.09. – 12.09.	11	7 700,-Kč
10.	12.09. – 23.09.	12	6 700,-Kč
11.	23.09. – 03.10.	11	5 900,-Kč

Novinka u 11. turnusu!
Už jste cvičili na pláži při východu slunce? Relaxační cvičení s prvky jógy – posilníte svaly, protáhnete si bolavá záda a klouby. Pobyt pod dohledem zkušené cvičitelky, předpokládá se absolvování 18 cvičebních lekcí. Za relaxační cvičení příplatek 500 Kč, do poznámky v přihlášce napsat Relax.

Obsazenost ORION 2019				
Termíny		2L	3L	4L
1.	10.6.-20.6.	volno	volno	obsazeno
2.	20.6.-1.7.	volno	volno	volno
3.	1.7.-11.7.	volno	volno	obsazeno
4.	11.7.-22.7.	obsazeno	obsazeno	obsazeno
5.	22.7.-1.8.	obsazeno	obsazeno	obsazeno
6.	1.8.-12.8.	obsazeno	obsazeno	obsazeno
7.	12.8.-22.8.	volno	volno	obsazeno
8.	22.8.-2.9.	obsazeno	volno	volno
9.	2.9.-12.9.	volno	volno	volno
10.	12.9.-23.9.	volno	volno	volno
11.	23.9.-3.10	volno	volno	volno

Poslední změna k: 4.2.2019

Apartmánový dům se nachází v klidné části Leptokarie nedaleko hlavní turistické třídy Metaxa.

Pláž je vzdálená přibližně 10 minut chůze, je prostorná, písčito-oblázková s pozvolným vstupem do vody.

Ubytování je ve dvou až čtyřlůžkových apartmánech s kuchyňským koutem (základní nádobí, vařič, lednice), klimatizací (v ceně poukazu), koupelnou (WC, malá vana nebo sprcha) a balkónem se zahradním nábytkem. Každý pokoj je při nástupu vybaven lůžkovinami, ručníky, mýdlem a toaletním papírem, je tu možnost připojení WiFi. Výměna ložního prádla nebo ručníků během pobytu se neprovádí. Průběžný úklid apartmánu si provádějí účastníci samostatně.

Stravování je vlastní, nebo lze zajistit za zvýhodněnou cenu na místě prostřednictvím delegátů cestovní kanceláře CK Margaritopoulos (cena jedné stravenky na oběd nebo večeři je okolo 7€).

Kontaktní osoba:
Daniela Švábová
tel.: 972 241 920
mob.: 737 275 107

Poznámka: podrobnější informace naleznete na webových stránkách ***www.osz.org***

Tip na zimní dovolenou

Jan Buchta

OSTRUŽNÁ A RAMZOVÁ – DOKONALÉ OSVĚŽENÍ

Chce-li se člověk vytrhnout z pracovního procesu, vyrazit na dovolenou a dokonale se na ní osvěžit nejen v létě, ale i v zimních měsících, může zabrousit do jesenických rekreačních středisek v obcích Ostružná a Ramzová. Proč zrovna tam? Protože tam mají odboráři OSŽ, AŽD Praha a OHL ŽS chaty, které poskytují veškeré potřebné zázemí.

Od jara do podzimu jsou zde na čerstvém vzduchu vynikající procházky, pro ty zdatnější i náročné túry a všemožné atrakce pro děti i dospělé. A nedalo jsou také léčebné lázně.

V zimě je tu řada zajímavých sjezdovek, nechybí ani běžecké tratě. A najdete tu i zajímavé občerstvení v lesním srubu, kde je samoobsluha, a to dokonce i při placení. Žádná obsluha, žádná kontrola – jen maximální důvěra.

Mezi návštěvníky lesního baru se zařadili předseda Výboru OSŽ OHL ŽS Oldřich Sobol s manželkou

Blahopřejeme

V tomto měsíci slaví narozeniny:

Hana Žajdlíková – ŽPSV Uherský Ostroh

Hana Perková – MOVO Plzeň

Jaroslav Holeček – TSS Starý Plzenec

Zdeněk Housa – TSS Lovosice

Petr Duštíra – Trilex

NEDRÁŽNÍ OBZOR

Vydává NeRV OSŽ, Dům Bohemika, Na Břehu 579/3, 190 00 Praha 9 jako internetovou přílohu čtrnáctideníku OBZOR. Redakce: Jan Buchta, Milan Sedlák, Voříškova 2, 623 00 Brno, tel.: 603 552 302, 602 749 620, 530 311 682, e-mail: *nedrazniobzor@email.cz*. Vedení redakční rady: Bc. Renata Dousková, tel.: 972 241 986 , mob.: 734 266 463, e-mail: *renata.douskova@osz.org*, Miroslav Novotný, mob.: 737 275 000, e-mail: *miroslav.novotny@osz.org*